

Gündem

TSKB Ekonomik Araştırmalar
7 Ocak 2020 Salı

Piyasalarda Bugün

Küresel piyasalarda riskten kaçış eğilimi bir miktar hız kesti. ABD-İran arasında artan gerilime karşın, Çin ile varılan ticaret anlaşmasının 15 Ocak'ta imzalanacağına yönelik beklentiler riskli varlıkları destekledi. Dün, gelişmekte olan ekonomilerin hisse senetlerinde zayıf bir seyir gözlenirken, gelişmiş ekonomilerin hisse senetleri güç kazandı. Bazı güvenli limanlara yönelik talep bir miktar zayıfladı. Gelişmiş ülke tahvil faizleri hafif yükselirken, altın ve ham petrol fiyatları günü yükselişle tamamladılar. Bu ortamda, Türk finansal varlıklar diğer gelişmekte olan ekonomilerle uyumlu olarak zayıf bir seyir izledi. Hisse senetleri gösterge 100 endeksi günü %2 civarında düşüşle tamamlarken, TL, dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet karşısında %0,1 değer kaybetti. Kısa vadeli tahvil faizlerinde önemli bir değişim olmazken, uzun vadeli faizler hafif yükseldi. Yeni güne küresel piyasalarda jeopolitik gerilimin etkisi azalırken ticaret görüşmelerine yönelik olumlu beklentilerle temkinli iyimser bir seyir gözleniyor. Gün içinde, jeopolitik gelişmelere yönelik haberlerin yanında Euro Bölgesi Aralık enflasyon ve Kasım perakende satış verileri ile ABD Aralık ayı hizmet sektörü ISM aktivite endeksi takip edilecek. Yurtçinde ise Hazine'nin Aralık ayı nakit gerçekleştirmeleri ve değişim ihaleleri izlenecek.

Türk Lirası, Aralık'ta reel olarak değer kaybetti. TCMB'nin hesaplamalarına göre, reel efektif döviz kuru endeksi Aralık'ta bir önceki aya göre %1,6 gerileyerek 76,17'ye indi.

Euro Bölgesi'nde Aralık ayı hizmet sektörü ve genel PMI verileri yukarı yönde güncellendi. Daha önce 52,4 olarak açıklanan Aralık ayı hizmet sektörü PMI, 52,8'e bileşik PMI da 50,6'dan 50,9'a revize edildi. Böylece hizmet sektörü PMI bir önceki aya göre 0,3, bileşik PMI ise 0,9 puan yükselmiş oldu. Bölge genelindeki iyileşme büyük ölçüde Almanya kaynaklı görünürken, Fransa'da veriler önceki hesaplamalarla uyumlu olarak yavaşlamaya işaret etti.

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's, ABD ve İran arasındaki gerilimin devam etmesinin geniş çaplı ekonomik ve finansal şoklara ne-

Takvim

- 7-Oca** Euro Bölgesi, TÜFE, Aralık (öncü)
Euro Bölgesi, Perakende satışlar, Kasım
ABD, Fabrika siparişleri, Kasım
- 8-Oca** HMB, Hazine nakit gerçekleştirmeleri, Aralık
ABD, ADP tarım dışı istihdam, Aralık
- 9-Oca** Çin, TÜFE, Aralık
Almanya, Sanayi üretimi, Kasım
- 10-Oca** TÜİK, İşgücü istatistikleri, Ekim
TÜİK, Dış ticaret endeksleri, Kasım
ABD, Tarım dışı istihdam, Aralık
ABD, İşsizlik oranı, Aralık

Hisse Senetleri	Seviye	Günlük Değişim	Aylık Değişim	Yıl Sonuna Göre Değişim
BİST-100	111,413	-2.00%	2.34%	-2.63%
BİST-30	135,514	-1.82%	2.02%	-2.39%
XUSIN	136,049	-1.68%	4.72%	-2.23%
XBANK	152,569	-2.93%	0.22%	-4.75%

Kur	Seviye	Günlük Değişim	Aylık Değişim	Yıl Sonuna Göre Değişim
Dolar/TL	5.9644	-0.12%	3.39%	0.28%
Euro/TL	6.6830	0.32%	4.28%	0.21%
Sepet Kur*	6.3237	0.11%	3.65%	0.30%
Euro/Dolar	1.1193	0.31%	0.91%	-0.15%
Dolar/JPY	108.36	0.26%	-0.47%	-0.23%
DXY	96.6710	0.00%	-1.00%	0.29%
* %50 Dolar/TL + %50 Euro/TL				

Tahvil - Bono (Bileşik Getiri)	En son	Bir Önceki
TR - 2 yıllık tahvil (TRT13119T19)	11.77%	11.77%
TR - 10 yıllık tahvil (TRT080328T15)	12.44%	12.36%
TR - Eurobond (17 Şubat 2045)	6.27%	6.43%
ABD - 10 yıllık tahvil	1.82%	1.79%

TSKB Eurobondları	Kupon	Fiyat	Getiri
22 Nisan 2020	5.125%	100.88	2.027%
18 Mayıs 2021	4.875%	101.37	3.833%

Emtia	En son	Günlük Değişim	Aylık Değişim	Yıl Sonuna Göre Değişim
Altın (Dolar/ons)	1565.86	0.93%	7.11%	3.22%
Reuters/Jefferies CRB*	197.84	0.28%	4.21%	0.89%
Brent (Dolar/varil)	68.91	0.45%	7.02%	4.41%
Doğalgaz (TL/stdm3)	2.14	0.05%	-4.37%	-2.42%
* Thomson Reuters/CoreCommodity CRB Commodity Total Return Index				

Piyasalarda Bugün

den olabileceği uyarısında bulundu. Açıklamada, "Uzun sürecek bir gerilimin potansiyel yankıları olabilir; özellikle gerilimin petrol fiyatlarındaki etkisi yoluyla" değerlendirmesinde bulundu.

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch, dün yayımladığı raporda varlık kalitesinin Türk bankalarının performansı üzerindeki baskısının 2020'de de sürmesini beklediğini belirtti. Fitch, 2019'un ilk dokuz ayındaki faiz gelirinin tahakkuk etmiş faizlerden yaklaşık %10 daha düşük olmasının varlık kalitesi üzerindeki baskının sinyali olduğunu değerlendirmesinde bulundu. Sektörde tahsili geçmiş alacakların Kasım 2019 ortasında %5,2'ye (2018 sonu: %3,8) yükseldiğini belirten Fitch, ılımlı kredi artışı ve az miktarda bilançodan silme olacağını varsayarak 2020 sonuna kadar oranın %7-8 seviyelerine tırmanmasını bekliyor.

Sektör, Şirket ve Gündeme İlişkin Diğer Haberler

Alkim Kimya (ALKİM) – Acıgöl-Koralkim tesislerinde kurulacak olan potasyum sülfat yatırımı için Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na yaptığı başvuru sonucunda teşvik belgesi düzenlendiğini açıkladı. Teşviğe konu yatırım tutarı 107 milyon TL.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası Genel Müdürü Suat İnce 2020 yılında kredi büyümesinin ivme kazanacağını belirtti. Suat İnce, Anadolu Ajansı'na verdiği röportajda "Türkiye ekonomisinin, 2020 yılında net dış talebin büyümeyi sınırlayabilecek olmasından dolayı, %4'lük büyüme temposunu yakalayabileceğini düşünüyoruz." dedi. 2020 yılında Türk ekonomisinin ılımlı bir büyüme kaydedeceğini tahmin eden İnce, Türk bankacılık sektörünün sağlamlığını göz önünde bulundurarak sektörün rahatlıkla gerek yurt içi gerekse yurt dışından yeterli seviyelerde kaynak temin etmeye devam edeceğini söyledi. İklim değişikliği, enerji ve kaynak verimliliği, çevre, kadın istihdamı gibi çevresel ve sosyal yatırımların 2020 yılında da odak alanları olmaya devam edeceğini söyleyen İnce, "Özel sektörün bu yöndeki yatırımlarını desteklemek üzere finansman kaynaklarımızı çeşitlendirerek artırmayı hedefliyoruz. 2020 yılı kredilendirme faaliyetlerimizde sürdürülebilir ve kapsayıcı yatırımlara dönük konsantrasyonumuzu sürdürdüğümüz ve ülkemizin kalkınma yolculuğuna danışmanlık ve yatırım bankacılığı hizmetlerimizle artan oranda katkı verme iddiasında olduğumuz bir yıl olacak." dedi.

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, yerli otomobil ile ilgili olarak, bu sene içinde markanın belirlenmiş olacağını ifade etti. Varank, Türkiye'nin Otomobili Projesi'nde ilk hedefin bu yılın birinci yarısında temel atma töreninin yapıp fabrikanın inşaatına başlanması olduğunu belirtti. Varank, fabrika alanı için Gemlik'te 1 milyon metrekarenin biraz üzerinde bir arazinin tahsisinin yapıldığı bilgisini vererek, plan çerçevesinde 2022 sonunda ilk otomobiller seri üretimden çıkacağı değerlendirmesinde bulundu. Varank, projenin özel teşebbüs tarafından yürütüldüğünü, devlet olarak onların işlerini kolaylaştırma, gerekli mevzuat çalışmaları yapma, teşviklerle bu projenin başarılı olmasını sağlama hususlarında çalıştıklarını bildirdi.

Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy, Türkiye Turizm Yatırımcıları Derneği (TTYD) ve TUSİAD tarafından düzenlenen "Turizmde Dönüşüm Senaryoları Raporu Tanıtım Toplantısı"na katıldı. Ersoy 2020'de 58 milyon turist ve 40 milyar dolar gelir hedeflediklerini belirtirken, bakanlık olarak Çeşme ve Didim'de 2 mega proje üzerinde çalıştıklarını ifade etti. Ersoy söz konusu projelerin 12 aylık turizmin gerektirdiği alt yapı ve ürün çeşitliliğine sahip, yatay mimari uygulanmış projeler olduğunu söyledi.

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, 2020 yılı küçükbaş hayvancılık destekleme ödemeleri hakkında bilgilendirme yaptı. Küçükbaş hayvancılığın geliştirilmesi kapsamında hayvancılık sektörüne 33 milyar liralık hibe desteği sağlandığını kaydeden Pakdemirli, islah programı kapsamında soy kütüğü kaydı tutulan koyun keçi başına 100 lira, soy kütüğünden doğan damızlık koç ve tekeleri kullanan yetiştiricilere de koç ve teke başına 500 lira destekleme ödemesi yapacaklarını belirtti. Pakdemirli ayrıca, Türkiye'nin 2019 yılında Azerbaycan, Katar, Sudan, Irak ve Lübnan'a 141 bin küçükbaş hayvan ihraç edildiğini ifade etti.

Sektör, Şirket ve Gündeme İlişkin Diğer Haberler

Akdeniz Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Nejdât Sin, 2019 yılında Türkiye'nin yaş meyve sebze ihracatının 2 milyar 260 milyon dolara ulaştığını bildirdi. Yapılan açıklamada yıllık narenciye ihracatının 755,7 milyon dolar, taze meyve ihracatının 845,46 milyon dolar, taze sebze ihracatının 644,16 milyon dolar, çay ihracatının da yaklaşık 15 milyon dolar gelir getirdiği vurgulandı.

Patates ve kuru soğanın yurt dışına satışına kısıtlama getirildi. Ticaret Bakanlığı'nın "İhracı Yasak ve Ön İzne Bağlı Mallara" ilişkin Tebliğinde yapılan değişiklik Resmi Gazete'de yayımlandı. Bu kapsamda patates ve kuru soğan, ihracatı ön izin şartına bağlanan ürünler listesine alındı. Patates ve kuru soğan ihraç etmek isteyen üretici ve firmalar onay için Tarım ve Orman Bakanlığı'na başvuracak.

İstanbul Maden İhracatçıları Birliği (İMİB) Başkanı Aydın Dinçer, maden sektörünün 2019'u 4,3 milyar dolarlık ihracatla kapattığını açıkladı. Dinçer, yaptığı yazılı açıklamada, diğer sektörlerle ham madde üretmesiyle 40 milyar dolara yakın bir değer oluşumuna katkıda bulunan maden sektörünün 2019'u 4,3 milyar dolarlık ihracatla kapattığını ve doğal taş payının ise 1,864 milyar dolar olduğunu kaydetti. Türkiye'nin ithal kömür, demir cevheri, altın, bakır, kurşun, çinko ve birçok maden ile metale her yıl yaklaşık 25 milyar dolar ödediğini de hatırlatan Dinçer, bu tablonun değişmesi gerektiğini kaydetti. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından hazırlanan ve 2020'in ilk çeyreğinde çıkması planlanan yeni maden yasasına değinen Dinçer, yasanın çıkması halinde bugün yarı kapasite çalışan pek çok tesisin tam kapasite üretime geçebileceğini belirterek, sektörün hedeflerine ulaşması için her ay başka bir ülkeye ticaret heyeti organizasyonu düzenlediklerini bildirdi.

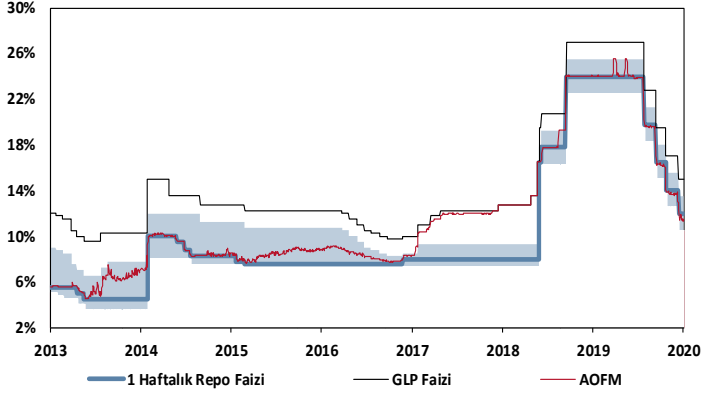
Rize-Artvin Havalimanı'nın yarısı tamamlandı. Rize'nin Pazar ilçesine bağlı Yeşilköy'de 2017 yılı Nisan ayında temeli atılan, Türkiye'nin deniz dolgusuna inşa edilecek 2. havalimanı olan Rize-Artvin Havalimanı'nın %52'si tamamlandı. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'nca 766 hektarlık alanda projelendirilen ve askeri uçaklara da hizmet verecek olan havalimanı, dünyadaki en geniş gövdeli uçakların inebileceği kapasiteye sahip olacak. Tarama ve dolgu imalatı süren pist, apron ve taksi yolu sahalarında 2020 yılının Mart ayında temel, alt temel ve kaplama imalatlarına başlanması planlanan havalimanında, 266 hektarlık alanda 88,5 milyon ton taş kullanılacak. Yılda 3 milyon yolcu tarafından kullanılması beklenen Rize-Artvin Havalimanı'nın altyapı çalışmaları, 1 milyar 78 milyon liraya mal olacak.

Sosyal Politikalar Uygulama ve Araştırma Merkezi (SPM), 2019 yılına ilişkin yıllık işsizlik tahminini %13,8 olarak açıkladı. Dünya Gazetesi'nin haberine göre analizde tarım dışı işsizlik ise %16 olarak tahmin edildi. Analizde ayrıca, 2019 boyunca hem gayri safi sabit sermaye oluşumunda ve sanayi üretiminin seviyelerinde cari olarak düşüşler gözlemlendiğine işaret edildi. SPM araştırmacısı Pınar Kaynak tarafından yapılan analizde, genel işsizliğin 2019'da %14 gibi rekor bir seviyeye çıktığını, dönemsel artış ve azalışlarla yüksek seviyelerini sürdürdüğü ancak eğrinin aşağı yönlü olduğunu belirtti. Tarım dışı işsizlik oranında ise benzer şekilde %16,9'luk yüksek seviyelerin görüldüğü 2019'da eğimi daha az şekilde aşağı yönlü bir eğri ortaya çıktığının altını çizdi. İstihdam oranında ise dönemsel düşüşler görüldüğü, buna karşılık yukarı yönlü bir eğri çıktığı vurgulandı.

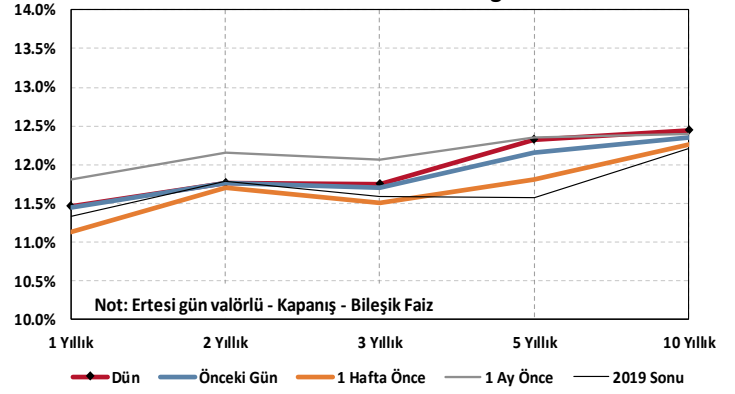
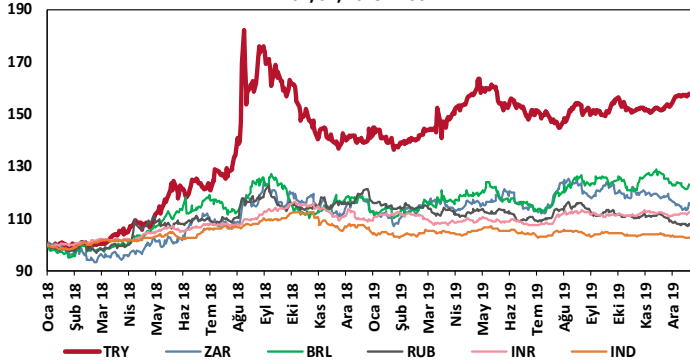
TürkAkım Doğal Gaz Boru Hattı'ndan gaz sevkiyatı Bulgaristan'ın yanı sıra Yunanistan ve Kuzey Makedonya için de başladı. Yapılan açıklamada ayrıca, Trans Balkan Doğal Gaz Boru Hattı'nın şu anda kullanılmadığını ancak geri dönüşümlü hale getirildiğini ve ihtiyaç halinde Romanya, Moldova ve Ukrayna'ya TürkAkım'dan gaz gönderilebileceği belirtildi. Rus kamu enerji şirketi Gazprom, 1 Ocak 2020 itibarıyla TürkAkım'ın Türkiye'deki alım istasyonu Kıyıköy'den Bulgaristan'a yaklaşık 3 milyar metreküp doğal gaz yüklemeye başlamıştı.

Enerji Kimlik Belgesi olmadan kira ve satış işlemleri yapılabilecek. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü ve Tapu Dairesi Başkanlığı Enerji Kimlik Belgesi uygulaması ile ilgili olarak tapu dairelerine bir duyuru yolladı. Yollanan duyuruda Enerji Verimliliği Kanunu ile Binalarda Enerji Performansı Yönetmeliği hükümleri gereğince 1 Ocak 2020 tarihinden itibaren alım, satım ve kiralamalarda Enerji Kimlik Belgesi aranacağı hatırlatılırken, tarafların ortak beyanı bulunduğu takdirde bu işlemlerin bu belge olmadan da yapılabileceği belirtildi.

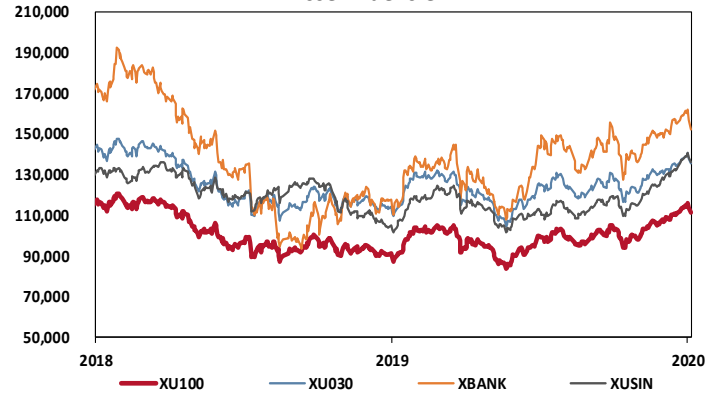
TCMB Faiz Koridoru

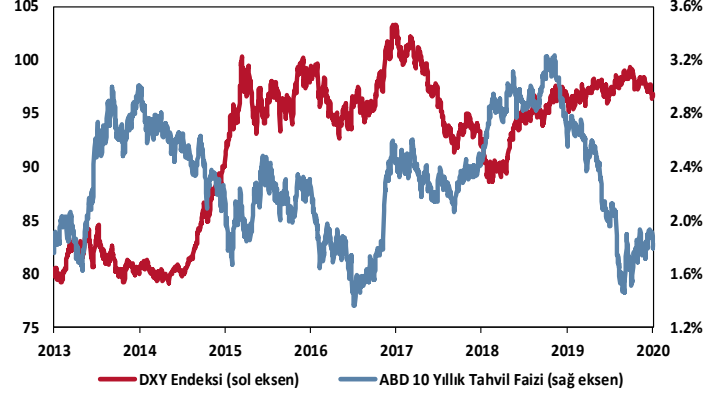
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi

GOÜ Para Birimleri / USD
01/01/2018 = 100

Hisse Endeksleri

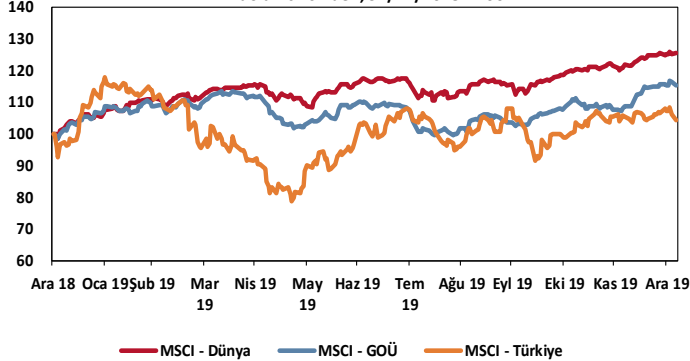
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi
baz puan

Dolar Endeksi ve 10 Yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

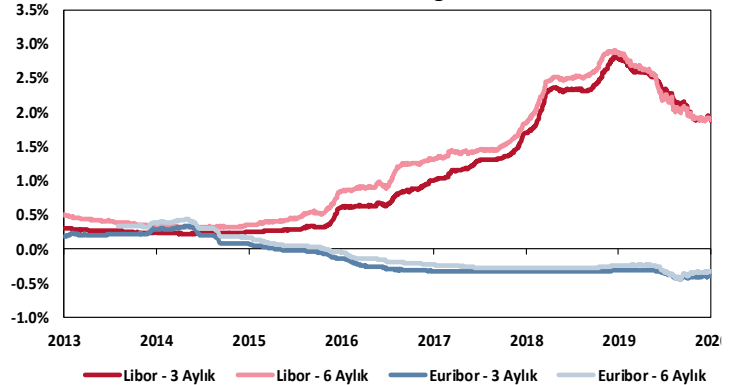

MSCI Hisse Endeksleri

ABD doları cinsinden, 31/12/2018 = 100

Küresel Gösterge Faizler

TSKB

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

MECLİSİ MEBUSAN CAD. NO 81

FINDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE

2020 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası
www.tskb.com.tr

T: +90 212 334 50 50 F: +90 212 334 52 34

E: info@tskb.com.tr